

112 DECIMA PROVINCIA

tota crystallina omnino, ac pellucida est, ut in ipso fundo etiam minutissimi scrupuli appareant; ubi circa ripas humilior est, Lien floribus contingit; ex lacu navibus non patet exitus, per parvulos enim tantum rivos aqua emittitur ad Boream urbis, qua fossa ac canales replentur, in eo tamen quamplurimæ fabrefiunt naves, quæ inaurata palatia haud immerito dixeris, adeo coloribus variegatis, auroque splendidissimo nitent omnia, quæ omnem ad se trahunt vehuntque conviviorum, spectaculorum, ludorumque apparatum, adeo ut nihil omnino sit, quod non hic helluones, symptæ, voluptatisque mancipia affatim reperiant: naves à rebus omnibus instructissimæ, lœtæ ac securæ lacum perambulant, procul omnium naufragii tempestatisque metu amandato, nisi quod forte ex largiori potu aut delitio immineat. minime ergo mirum quod Sinenses hunc locum atque urbem horum genialem, seu terræ paradisum vocent.

Che fluvius huic Provinciæ nomen dat, eamque medianam fere secat; at prope urbem mutato nomine Cientang dicitur, & ubi originem dicit in Hoeicheu urbis montibus, Singan: hunc fluvium die decima octava octavæ Lunæ (ea in nostrum Octobrem incidit) stupendus ac vehemens maris æstus concitat ad ipsam usque urbem, ut vel hinc Philosophi copiosam disputandi materiam haurire possint; toto quidem anno æstus magnus observatur, at hic & aquarum vi & violentia plurimum reliquos superat: ingentes enim ac montium instar ingrediuntur undæ, quæ fragorem ac murmur edunt maximum, naves omnes, quas transversas occupant, invertunt ac mergunt, demum adeo famosus est, ut ea die circa quartam pomeridianam tota civitas præfectique currant, ac maxime exteri, aut advenæ, si qui sint ut prodigiosam hujus diei æstus vehementiam coram oculis usurpent. unde facile conficitur æstum maris, tametsi Lunæ periodis utcumque se accommodet, non à Luna tantum, sed & ab ipsa constitutione orbis nostri terrauei, varioque flexu & recessu littorum, imo & à vario stellarum aspectu atque influxu, subterraneisque exhalationibus ac qualitatibus inde ortis, dependere: cumque mense Octobri maxima fere fiat mutatio temporis, æstate autumnaque in hyemem paulatim declinante, totus quidem hic orbis noster videtur id quodammodo sentire, atque ipse turbari maris fun-

dus, varie affectus pro varia positione climatum atque terrarum, uti in India videamus hyeme imminentे Oceanum quasi solito magis irasci, arenamque adeo copiosam in littora evomere, ut portus fere omnes occludat, quos ineunte æstate iterum aperiri, detergique arenas videmus: id quoque circa promontorii Bonæ spei littora navigantibus, statis anni temporibus, quibus certæ coeli, ventorum, marisque tempestates sunt, longe magis fit manifestum. sed hæc meteororum auctoribus philologorumque speculationi ac contemplationi relinquo.

Ad Boream urbis, ubi per cataractam aqua lacus emittitur, si quando ob nimias excrescat pluvias, templum idolorum superbissimum visitur Chaoking dictum, in quo assidue nundinæ sunt rerum præstantissimarum, rariorūque tum ex Sina, tum ex reliquo orbe allatarum, quæ omnia si cum cæteris hujus urbis minutis describere velim, libro opus erit, quare hic ego manum nunc tollo de tabula.

Secunda Urbs

KIAHING.

Perameno ac fertili agro sita est Kia-
hing urbs, cuius territorium undique situs ac
commo-
ditas. à lacubus arteque derivatis canaliculis
rigatur. bombycum etiam hic ubique adeo
frequens est educatio, ut veris tempore nulla
ab iis vacua sit domus. urbs ipsa jacet in
aqua dulci, ac ædificiorum splendore, at-
que amplitudine, opibusque floret, intra
ipsa moenia derivati quaqua versum canales
plurimis pontibus strati sunt, ripæque, ut
supra saepius diximus, solidis saxis ornatae,
navibusque per aquas, ac per eas pedibus iter
est. Illud hic rarum, quod plateas omnes
porticus eleganti opere structæ ambiant,
sub quibus etiam pluvio cælo ficcus tutus
que ambules. Arcus etiam hic triumphales
sunt plurimi, tum extra, tum intra urbem:
ad occasum urbis in ipsa canalis ripa uno
tantum loco, per quem nayibus itur, quin-
decim è solido marmore quadrata mole ex-
tructi; ubi etiam pons visitur multis arcu-
bus constans, septuaginta passus Sinicos lon-
gus; inibi novizonium illustre est. fossatum
ripæ omnes quadrato sectoque lapide exor-
natæ, totque ad eas pontes, ut ipsem ex
hac urbe ad metropolim navigans, adnu-
meraverim nobiliores plurimorum arcuum
qua-

*Naves
delitioſæ.*

*Æstu
maris
singula-
ris.*